प्रमाणमप्रमाणं वै यः कुर्य्यादबुधो जनः । न स प्रमाणतामर्हो विवादजननो हि सः ।
ब्राह्मणानेव सेवस्व सत्कृत्य बहुमन्य च । एतेष्वेव त्विमे लोकाः कृत्स्ना इव निबोध तान् ।
॥ युधिष्ठिर उवाच ॥ ये च धर्म्ममसूयन्त ये चैनं प्रत्युपासते । ब्रवीतु मे भवानेतत् क्व ते गच्छन्ति तादृशाः ।
॥ भीष्म उवाच ॥ रजसा तमसा चैव समवस्तीर्णचेतसः । नरकं प्रतिपद्यन्ते धर्म्मविद्वेषिणो जनाः । ७५९
ये तु धर्म्मं महाराज सततं पर्य्युपासते । सत्यार्ज्जवपराः सन्तस्ते वै स्वर्गभुजो नराः ।
धर्म्म एव गतिस्तेषामाचार्य्योपासनाद्भवेत् । देवलोकं प्रपद्यन्ते ये धर्म्मं पर्य्युपासते ।
मनुष्या यदि वा देवाः शरीरमुपताप्य वै । धर्म्मेण सुखमेधन्ते लोभद्वेषविवर्ज्जिताः ।
प्रथमं ब्राह्मणाः पुत्र धर्म्ममाहुर्म्मनीषिणः । धर्म्मेण पर्य्युपासन्ते फलं पक्वमिवाशया ।
॥ युधिष्ठिर उवाच ॥ असतां कीदृशं रूपं साधवः किञ्च कुर्व्वते । ब्रवीतु मे भवानेतत् सन्तोऽसन्तश्च कीदृशाः । ७६५
॥ भीष्म उवाच ॥ दुराचाराश्च दुर्द्धर्षा दुर्म्मुखाश्चाप्यसाधवः । साधवः शीलसम्पन्नाः शिष्टाचारस्य लक्षणं ।
राजमार्गे गवां मध्ये धान्यमध्ये च धर्म्मिणः । नोपसेवन्ति राजेन्द्र सर्गं मूत्रपुरीषयोः ।
पञ्चानामशनं दत्त्वा शेषमश्नन्ति साधवः । न जल्पन्ति च भुञ्जाना न निद्रान्त्यार्द्रपाणयः ।
चित्रभानुमनड्वाहं देवं गोष्ठं चतुष्पथं । ब्राह्मणं धार्म्मिकं वृद्धं ये कुर्व्वन्ति प्रदक्षिणं ।
वृद्धानां भारतप्तानां स्त्रीणां चक्रधरस्य च । ब्राह्मणानां गवां राज्ञां पन्थानं ददते च ये । ७७०
अतिथीनाञ्च सर्व्वेषां प्रेष्याणां स्वजनस्य च । तथा शरणकामानां गोप्ता स्यात् स्वागतप्रदः ।
सायं प्रातर्म्मनुष्याणामशनं देवनिर्म्मितं । नान्तरा भोजनं दृष्टमुपवासविधिर्हि सः ।
होमकाले यथा वह्निः कालमेव प्रतीक्षते । ऋतुकाले तथा नारी ऋतुमेव प्रतीक्षते ।
नान्यदा गच्छते यस्तु ब्रह्मचर्य्यन्तु तत् स्मृतं । अनृतं ब्राह्मणा गाव इत्येतत्त्रयमेकतः ।
तस्माद्गोब्राह्मणं नित्यमर्च्चयेत यथाविधि । यजुषा संस्कृतं मांसमुपभुञ्जन्न दुष्यति । ७७१
पृष्ठमांसं वृथामांसं पुत्रमांसञ्च तत्समं । स्वदेशे परदेशे वाऽप्यतिथिं नोपवासयेत् ।
कर्म्म वै सफलं कृत्वा गुरूणां प्रतिपादयेत् । गुरुभ्य आसनं देयमभिवाद्याभिपूज्य च ।
गुरूनभ्यर्च्य वर्द्धन्ते आयुषा यशसा श्रिया । वृद्धान्नातिवदेज्जातु न च सम्प्रेषयेदिति ।
नासीनः स्यात् स्थितेष्वेवमायुरस्य नरिष्यते । न नग्नामीक्षते नारीं न नग्नान् पुरुषानपि ।
मैथुनं सततं गुप्तमाहारञ्च समाचरेत् । तीर्थानां गुरवस्तीर्थं चोक्षाणां हृदयं शुचि । ७७०
दृश्यानां परमं ज्ञानं सन्तोषः परमं सुखं । सायं प्रातश्च वृद्धानां शृणुयात् पुष्कला गिरः ।
श्रुतमाप्नोति हि नरः सततं वृद्धसेवया । स्वाध्याये भोजने चैव दक्षिणं पाणिमुद्धरेत् ।
यच्छेद्वाङ्मनसी नित्यमिन्द्रियाणि तथैव च । संस्कृतं पायसञ्चैव यावकं कृशरं हविः ।
अष्टकाः पितृदैवत्या ग्रहाणामभिपूजनं । श्मश्रुकर्म्मणि मङ्गल्यं द्युतानामभिनन्दनं ।
व्याधितानाञ्च सर्व्वेषामायुषामभिनन्दनं । न जातु त्वमिति ब्रूयादापन्नोऽपि महत्तरं । ७७२
त्वंकारो वा वधो वेति विद्वत्सु न विशिष्यते । अवराणां समानानां शिष्याणाञ्च समाचरेत् ।